

SPORMETRE

The Journal of Physical Education and Sport Sciences
Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi

DOI: 10.33689/spormetre.620181

Geliş Tarihi (Received): 17.09.2019

Kabul Tarihi (Accepted): 01.06.2020

Online Yayın Tarihi (published): 30.06.2020

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMEN KİMLİKLERİ İLE MESLEĞİ TERCİH ETME NEDENLERİ*

Melek KOZAK^{1**}, Zehra CERTEL², Ziya BAHADIR³, Buse ÇELİK²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, KARAMAN

²Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ANTALYA

³Erciyes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, KAYSERİ

Öz: Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmen adaylarının, meslek öncesi öğretmen kimliği ile öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerini cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, genel akademik not ortalaması değişkenlerine göre incelemek ve birbirleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmanın araştırma grubunu, Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda 167, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda 101, Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde 97 olmak üzere toplam 365 beden eğitimi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Övet (2006) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenleri Ölçeği", Arpacı ve Bardakçı (2015) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan "Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği (MÖÖK)" ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Verilerin analizinde; veriler normal dağılım gösterdiği için ikili karşılaştırmalarda t-testi, çoklu karşılaştırmalarda ANOVA ve değişkenler arası ilişkiyi incelemek için Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleği tercih etme nedenleri puan ortalaması ($X=3.34\pm.59$) ve meslek öncesi öğretmen kimliği puan ortalaması ($X=3.94\pm.78$) orta düzeyin üzerinde bulunmuştur. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre, öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesinde etkili olan "bilinç" alt boyutunda ve meslek öncesi öğretmen kimliğinde "sınıflama", "güven", "katılım" alt boyutlarında ve ölçek toplamında kadın öğretmen adayları lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara göre, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ve meslek öncesi öğretmen kimliği bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Akademik başarıya göre incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesinde etkili olan "ideal", ve "bilinç" alt boyutunda, meslek öncesi öğretmen kimliğinde "kendine güvenme", "katılımcı öğretmen" ve ölçek toplamında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Beden eğitimi öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği ile mesleği tercih etme nedenlerinde etkili olan "ideal" ve "bilinç" alt boyutlarında pozitif yönde ilişkiler tespit edilirken, "etkilenme" alt boyutunda negatif yönde ilişkiler tespit edilmiştir. Mesleği tercih etmede etkili olan içsel faktörlerin öğretmen kimliğini olumlu yönde etkilediği, dışsal faktörlerden biri olan etkilenmenin ise öğretmenlik kimliğini olumsuz yönde etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, öğretmen adayı, öğretmen kimliği, öğretmenlik mesleği

REASONS FOR SELECTING THE TEACHING PROFESSION WITH TEACHER IDENTITY OF PHYSICAL EDUCATION TEACHER CANDIDATES

Abstract: The aim of this study is to examine reasons for selecting the teaching profession with pre-service teacher identity of physical education teacher candidates in terms of grade point average, class and gender. Moreover, it is aimed to reveal the relationship between each other. Sample of this study consisted of 365 physical education teacher candidates (Erciyes University School of Physical Education and Sports= 167, Karamanoğlu Mehmetbey University School of Physical Education and Sports = 101, Gazi University Sports Science Faculty = 97). The data were collected used the "Personal Information Form," the "Reasons for Preference for Teaching Profession Scale" developed by Övet (2006) the "Early Teacher Identity Scale" developed by Arpacı and Bardakçı (2015). This descriptive study is a relational screening model of survey models. In the analysis of the data, since the data showed normal distribution, a t-test was used for paired comparison and ANOVA multiple comparison and the Pearson correlation coefficient was used for examining the relationship among variables. According to results, found above the middle level the average of reasons for selecting the teaching profession of physical education ($X=3.34\pm.59$) and pre-service teacher identity ($X=3.94\pm.78$). In terms of gender of the teacher candidates, there were significant differences in favor of female in teacher candidates in the "consciousness" sub-dimension effective in the preference of the teaching profession and in the sub-dimensions of "self-categorization", "confidence", "participation" in the pre-service teacher identity and in total scale. There was not statistically significant difference between the pre-service teacher identity and reasons for selecting the teaching profession according to class of the teacher candidates. When examined according to academic achievement, there were significant differences teacher candidates in the "consciousness" and "ideal" sub-dimension effective in the preference of the teaching profession and in the sub-dimension of "participation" in total scale in the pre-service teacher. It is seen that the internal factors that are effective in the preference of the teaching profession positively affected the teacher identity, and the participation of one of the external factors negatively affected the pre-service teacher identity.

Key Words: Physical education, teacher candidate, teacher identity, teaching profession

*Bu çalışma 5-8 Nisan 2018 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen Uluslararası Herkes İçin Spor ve Wellness Kongresinde sözel sunum olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Nitelikli öğretmenler yetişebilmesi için öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olan görüşleri önemlidir (Hacıömeroğlu ve Şahin Taşkın, 2009; Şara ve Kocabaş, 2012). Öğretmenlik bir meslek olarak; “kültürel, ekonomik, bilimsel, sosyal ve teknolojik açılardan bilgi gerektirmesiyle birlikte özel alan bilgisi gerektiren profesyonel bir alandır” (Erden, 2005). Öğretmenlik mesleğini seçen kişilerin farkındalık düzeyleri kişiyi psikolojik olarak da önemli ölçüde etkiler. Çünkü öğretmenlik mesleği, “yalnızca ekonomik gereksinimlerin karşılanması için değil, aynı zamanda psiko-sosyal olarak gelişim ve doyum sağlamak için de sürdürülen bir uğraştır” (Yazıcı, 2009).

Övet (2006), öğretmenlik mesleğini tercih etmenin çok çeşitli etkenlere dayandığını belirtmiş ve bunları “bilinç, güvence, ideal ve etkilenme” başlıkları altında ele almıştır. “Kişinin hedeflerini gerçekleştirmek için gerçekten öğretmenlik mesleğini yapabileceğine inanarak tercih yapması, meslekte mutlu olacağına inanması, toplumsal ilerlemeye, eğitime katkı sağlayacağını düşünmesi, çocukları sevmesi ve kutsal bir meslek olduğuna inanması” öğretmenlik mesleğini bilinçli olarak seçtiğinin göstergesidir. Öğretmen, mesleği güvence olarak düşünüldüğünde, “mezun olunca işinin hazır olacağı ve sosyal güvencesinin olacağı” düşüncesinin ön plana çıktığını göstermektedir. Kişinin yapmak istediği hayalindeki meslek olması ise öğretmenliği ideali olarak görmesinden kaynaklanmaktadır. Yakın çevresinden birinin öğretmen olması ise bireyin etkilendiği için mesleği tercih etmede etkili olduğunu açıklamaktadır. Aynı zamanda bireyin öğretmen kimliğinin oluşumunda; bireyin öğretmenliği bir meslek olarak seçerken hangi faktörlerden etkilendiğinin önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir.

Öğretmen kimliği, “öğretmenin bir eğitmen olarak kendini nasıl gördüğü ve tanımladığı, başkalarının da onu bir eğitmen olarak nasıl gördüğü ile ilgilidir” (Lasky, 2005). Öğretmen kimliğinin oluşumunda öğrenme süreci aktiftir. Bu süreçte öğretmen, kendi alanına yönelik normlar ve değerler ile toplumsal beklentileri öğrenmekte, öğrendiklerini içselleştirmekte, eleştirmekte ve değiştirmektedir (Tavşanlı ve Saraç, 2016). Öğretmen olma süreci, öğretmen adayının kişisel bilgi, kendini geliştirme, mesleki kimlik gelişimini anlama ve yapılandırmasıyla ortaya çıkan bir süreçtir (Connelly ve Clandinin, 1999). Britzman (1991), öğretmen olmanın bir tür “kimlik dönüşümü” olduğunu belirtir. “Öğretmen eğitimi sadece davranışları, yetkinlikleri veya inançları değiştirmekle ilgili değildir, aynı zamanda öğretmen adaylarının kimliğine ve öğretmen olarak görevlerine odaklanmayı” da kapsamaktadır (Korthagen, 2004). Buna göre, öğretmen kimliği ve görevi kavramları, merkezin bir parçası olduklarından, iç ve dış değişim seviyeleri karşılıklı olarak birbirini etkilemektedir.

Öğretmen kimliğinin oluşmasında lisans eğitimi büyük önem taşımaktadır. Bu lisans eğitimi sürecinde, öğretmen kimlik gelişiminin giderek olumlu yönde bir gelişim sağlaması beklenmelidir. Dışsal etkilerden uzak, bilinçli bir şekilde sevilerek seçilen öğretmenlik mesleği ve olumlu bir öğretmen kimliği ile mezun olan öğretmen adaylarının hem lisans sürecinde hem de mesleklerini gerçekleştirirken daha başarılı olacakları düşünülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının lisans döneminde hatta lisansa girişte tercih faktörlerini ve öğretmen kimliklerinin düzeylerini tespit etmek ve eksikleri mezun oluncaya kadar belirleyip tamamlamak öğretmenlik mesleğinin niteliği ve eğitim-öğretimin kalitesini arttırmak için önemli görülmektedir. Literatür taramasında meslek öncesi öğretmenlik kimliği (Alptekin Yolcu, 2018; Tavşanlı ve Saraç, 2016; Ulubey ve ark., 2018) ve öğretmenliği tercih etme nedenlerini (Çermik ve ark., 2010; Hacıömeroğlu ve ark., 2009; Övet, 2006; Özsoy ve ark., 2010; Saylam ve ark., 2017) ele alan çalışmalara rastlanmıştır. Ancak meslek öncesi öğretmen

kimliği algısı ile öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerini birlikte ele alan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda çalışmanın problemi, beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri nelerdir ve meslek öncesi öğretmen kimlik algısı hangi düzeydedir? Bu probleme yanıt getirebilmek için aşağıda belirtilen alt probleme yanıt aranmıştır.

Alt Problemler

1. Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ve meslek öncesi öğretmen kimlik algı düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
2. Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ve meslek öncesi öğretmen kimlik algı düzeyleri öğrenim görülen sınıfa göre farklılaşmakta mıdır?
3. Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ve meslek öncesi öğretmen kimlik algı düzeyleri genel akademik not ortalamasına (GANO) göre farklılaşmakta mıdır?
4. Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ile meslek öncesi öğretmen kimlik algı düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?

Alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Çalışma ilişkisel tarama modelindedir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın örneklemini belirlerken zaman, para ve işgücü kaybını önlemeye yönelik uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçeklerin uygulandığı gün derste bulunan öğrenciler örnekleme oluşturmuştur. Çalışmanın araştırma grubunu, Erciyes Üniversitesi (n=167), Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi (n=101), Gazi Üniversitesi (n=97) Spor Bilimleri Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören (161 kadın, 204 erkek) olmak üzere toplam 365 beden eğitimi öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veriler, “Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği (MÖÖK) ölçeği, Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenleri (ÖMTN) ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu” ile toplanmıştır.

Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği: Ölçek, Friesen ve Besley tarafından 2013 yılında geliştirilerek, Arpacı ve Bardakçı (2015) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemek amacıyla açımlayıcı (AFA) ve doğrulayıcı (DFA) faktör analizleri uygulanmıştır. Ölçek “kendini öğretmen olarak görme”; “öğretmen olarak kendine güvenme”; ve “öğretmen olarak katılımcı olma” olmak üzere 3 alt boyuttan meydana gelmektedir ve 17 maddeden oluşmaktadır. Kendini öğretmen olarak görme alt boyutunda; katılımcıların kendilerini öğretmen olarak algılamalarını sorgulayan beş madde vardır. Örnek madde; "Kendimi öğretmen olarak görüyorum." verilebilir. Öğretmen olarak kendine güvenme boyutu ise; katılımcıların başarılı bir öğretmen olmak için gerekli becerilerine ve kaynaklarını geliştirme yeteneklerine güvenlerini yansıtan boyuttur. Örnek madde; "İyi öğretmen olma konusundaki yeterliliklerimle ilgili şüphe duyarım." verilebilir. Öğretmen olarak katılımcı olma boyutu ise; katılımcıların, çocuklara doğal olarak eğilimleri olması ve memnuniyetle onlarla ilgilenmeleri ve öğretim yapmalarınıdır. Örnek madde olarak "Çocukların etkinliklerinde yardım ederken mutlu oluyorum." verilebilir. Beşli likert şeklinde olan ve toplam varyansın

%48,94'ünü açıklayan orijinal ölçeğin Cronbachalpha iç tutarlık katsayısı.93'tür. Bu araştırmada da.93 olarak bulunmuştur.

Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenleri Ölçeği: Övet (2006) tarafından geliştirilen ölçek, “bilinç, güvence, ideal ve etkilenme” alt boyutlarını içeren toplam 20 maddeden oluşan, beşli likert şeklinde bir ölçme aracıdır. Ölçek maddelerine verilen yanıtlarla öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri tanımlayan her bir alt boyutun öğretmen adaylarının ne derece önemli görüldüğü çok boyutlu olarak ölçülmeye çalışılmaktadır. Dört faktörlü yapısıyla toplam varyansın %61.19'unu açıklayan ölçeğin Cronbachalpha iç tutarlık katsayısı bilinç alt boyutu için 0.91 (örnek madde; “Bilinçli olarak seçtim”), güvence; 0.79, (örnek madde; “İş güvencesi olduğu için seçtim”), ideal; 0.89 (örnek madde; “İdealimdeki meslek olduğu için seçtim”), etkilenme; 0.75 (örnek madde; “Ailemden birisi öğretmen olduğundan dolayı seçtim”) olarak rapor edilmiştir (Övet, 2006). Bu çalışmada da ölçeğin Cronbachalpha iç tutarlık katsayısı bilinç alt boyutu için; 0.92, güvence alt boyutu için; 0.82, ideal alt boyutu için; 0.76, etkilenme alt boyutu için; 0.84 ve ölçek toplamı için .86 olarak bulunmuştur.

Veri Toplama Süreci

Veriler 2018-2019 öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır. Araştırmanın yapılacağı Üniversitelere araştırmacılar tarafından bizzat gidilmiştir. Ders başlamadan önce dersi veren öğretim elemanı ile konuşularak öğrencilerden ölçeği doldurmaları istenmiştir. Gönüllük esas alınmıştır. Ölçeği doldurmaya başlamadan önce ölçeği nasıl dolduracakları konusunda öğrencilere gerekli açıklamalar yapılarak, bilgilendirilmiştir. Öğrencilerin ölçeği tamamlamaları yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Ölçeğin doldurulması esnasında gerektiği durumda ek açıklamalar yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kişisel bilgilerde “frekans (n), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss)” kullanılmıştır. Verilerin normallik dağılımını incelemek amacıyla, Kolmogorow Smirnov testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre verilerin normal dağılıma sahip olmadığı tespit edilmiştir. Ardından, verilerin çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılarak, “verilerin çarpıklık ve basıklık katsayılarının +1.5 ile -1.5 aralığında olduğu” tespit edilmiştir. “Bu durum yapılan çalışmadan elde edilen puanların normal dağılım gösterdiği biçiminde yorumlanmaktadır (Tabachnick ve Fidell, 2013)”. Buradan yola çıkarak, ikili karşılaştırmalarda parametrik testlerden bağımsız örneklem t-testi, çoklu karşılaştırmalarda ANOVA ve ilişkiyi incelemek için ise, Pearson Korelasyon Katsayısı testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Ölçeklere ilişkin puan ortalamaları ve standart sapmaları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Ölçeklerin alt boyutları ile ilgili puan ortalamaları ve standart sapmaları

Ölçek	Alt boyutlar	\bar{X}	ss
ÖMTN	İdeal	4.05	.98
	Bilinç	3.87	.76
	Etkilenme	2.34	1.19
	Güvence	3.07	1.03
MÖÖK	Kendini öğretmen olarak görme	3.87	.91
	Katılımcı öğretmen	3.94	.87
	Kendine güvenme	4.03	.75

Tablo 1 incelendiğinde; öğrencilerin, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ölçeğinin ideal alt boyutunda en yüksek ortalamaya ($\bar{x}=4,05\pm.98$), etkilenme alt boyutunda ise en düşük ortalamaya ($\bar{x}=2,34\pm1.19$) sahip olduğu gözlemlenmiştir. Meslek öncesi öğretmen kimliği ölçeğinde ise en yüksek ortalamanın öğretmen olarak kendine güvenme boyutunda ($\bar{x}=4,03\pm.75$), en düşük ortalamasının ise kendini öğretmen olarak görme boyutunda ($\bar{x}=3,87\pm.91$) olduğu görülmüştür. MÖÖK puan ortalaması ise $3.94\pm.78$ olarak bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının t-testi sonuçları tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının t-testi sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	n	\bar{X}	ss	t	p
İdeal	Kadın	161	4.16	.95	1.894	.059
	Erkek	204	3.96	1.00		
Bilinç	Kadın	161	4.01	.63	3.114	.002
	Erkek	204	3.77	.83		
Etkilenme	Kadın	161	2.26	1.15	-1.164	.245
	Erkek	204	2.40	1.21		
Güvence	Kadın	161	3.08	1.01	0.194	.846
	Erkek	204	3.06	1.04		
Kendini öğretmen olarak görme	Kadın	161	4.05	.87	3.579	.000
	Erkek	204	3.71	.92		
Katılımcı öğretmen	Kadın	161	4.10	.80	3.245	.001
	Erkek	204	3.80	.89		
Kendine güvenme	Kadın	161	4.18	.68	3.653	.000
	Erkek	204	3.90	.78		
MÖÖK	Kadın	161	4.11	.71	3.793	.000
	Erkek	204	3.80	.80		

Tablo 2 incelendiğinde, ÖMTN ölçeğinin bilinç ($t=3.114$, $p=.002$; $p<.05$), MÖÖK ölçeğinin sınıflandırma ($t=3.579$, $p=.000$; $p<.05$), katılım ($t=-3.245$, $p=.001$; $p<.05$), güven ($t=3.653$, $p=.000$; $p<.05$), alt boyutlarında ve MÖÖK ölçek toplamında ($t=3.793$, $p=.000$; $p<.05$), kadın öğretmen adayları lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının t-testi sonuçları tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının ANOVA sonuçları

Ölçek	Sınıf	n	\bar{X}	ss	F	p
İdeal	1.sınıf	96	4.04	.94	.470	.703
	2.sınıf	85	4.08	.93		
	3.sınıf	79	4.14	.87		
	4.sınıf	105	3.97	1.12		
Bilinç	1.sınıf	96	3.87	.77	.442	.723
	2.sınıf	85	3.91	.72		
	3.sınıf	79	3.92	.66		
	4.sınıf	105	3.81	.83		
Etkilenme	1.sınıf	96	2.24	1.17	.410	.746
	2.sınıf	85	2.44	1.19		
	3.sınıf	79	2.34	1.09		
	4.sınıf	105	2.35	1.28		
Güvence	1.sınıf	96	2.96	1.02	1.194	.312
	2.sınıf	85	3.14	.93		
	3.sınıf	79	2.97	1.02		
	4.sınıf	105	3.18	1.11		

Tablo 3. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının ANOVA sonuçları (devamı)

Kendini öğretmen olarak görme	1.sınıf	96	3.89	.93		
	2.sınıf	85	3.76	.94	.976	.404
	3.sınıf	79	3.81	.90		
	4.sınıf	105	3.97	.87		
Katılımcı öğretmen	1.sınıf	96	4.06	.81		
	2.sınıf	85	3.94	.83	1.132	.336
	3.sınıf	79	3.85	.88		
	4.sınıf	105	3.87	.92		
Kendine güvenme	1.sınıf	96	4.12	.73		
	2.sınıf	85	4.00	.79	.989	.398
	3.sınıf	79	3.93	.68		
	4.sınıf	105	4.03	.79		
MÖÖK	1.sınıf	96	4.02	.77		
	2.sınıf	85	3.90	.77	.753	.521
	3.sınıf	79	3.86	.76		
	4.sınıf	105	3.96	.79		

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıfa göre, ÖMTN ölçeği ideal ($F=.470$, $p=.703$; $p>.05$), bilinç ($F=.442$, $p=.723$; $p>.05$), etkilenme ($F=.410$, $p=.746$; $p>.05$), güvence ($F=1.194$, $p=.312$; $p>.05$), alt boyutlarında; MÖÖK ölçeğinin ise kendini öğretmen olarak görme ($F=.976$, $p=.404$; $p>.05$), katılımcı öğretmen ($F=1.132$, $p=.336$; $p>.05$), kendine güvenme ($F=.989$, $p=.398$; $p>.05$) alt boyutlarında ve MÖÖK ölçeği toplamında ($F=753$, $p=.521$; $p>.05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Öğrencilerin akademik not ortalamalarına göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının t-testi sonuçları tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının akademik not ortalaması değişkenine göre ÖMTN ve MÖÖK puanlarının t-testi sonuçları

Ölçek	Not ortalaması	n	\bar{X}	ss	t	p
İdeal	1.70-2.50	48	3.68	1.17		
	2.51-4.00	317	4.10	.94	-2.861	.004
Bilinç	1.70-2.50	48	3.64	.95		
	2.51-4.00	317	3.91	.72	-2.346	.019
Etkilenme	1.70-2.50	48	2.32	1.12		
	2.51-4.00	317	2.34	1.20	-.122	.903
Güvence	1.70-2.50	48	3.15	1.04		
	2.51-4.00	317	3.06	1.03	.623	.533
Kendini öğretmen olarak görme	1.70-2.50	48	3.62	.90		
	2.51-4.00	317	3.90	.91	-1.952	.052
Katılımcı öğretmen	1.70-2.50	48	3.67	.95		
	2.51-4.00	317	3.98	.85	-2.267	.024
Kendine güvenme	1.70-2.50	48	3.66	.83		
	2.51-4.00	317	4.08	.73	-3.642	.000
MÖÖK	1.70-2.50	48	3.65	.83		
	2.51-4.00	317	3.99	.76	-2.778	.006

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin akademik not ortalamalarına göre, öğretmenlik ÖMTN ölçeğinin ideal ($t=-2.861$, $p=.004$; $p<.05$) ve bilinç ($t=-2.346$, $p=.019$; $p<.05$) alt boyutlarında; MÖÖK ölçeğinin ise katılımcı öğretmen ($t=-2.267$, $p=.024$; $p<.05$), kendine güvenme ($t=-3.642$, $p=.000$; $p<.05$) alt boyutlarında ve MÖÖK ölçeği toplam puanında ($t=-2.778$, $p=.006$; $p<.05$) akademik not ortalaması yüksek olan öğretmen adayların lehine istatistiksel açıdan

anlamli farlılıklar tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği ve mesleği tercih etme nedenleri arasındaki ilişkisi ise tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının MÖÖK ve ÖMTN ölçekleri arasındaki ilişki

Ölçek	İdeal	Bilinç	Etkilenme	Güvence
MÖÖK	r=.398** p=.000	r=.417** p=.000	r=-.153** p=.000	r=-.001 p=.992

Tablo 5 incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının MÖÖK ölçeği ile ideal (r=.398, p=.000; p<.05) ve bilinç (r=.417, p=.000; p<.05) alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunurken, etkilenme alt boyutunda (r=-.153, p=.000; p<.05) negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. MÖÖK ölçeği ile güvence alt boyutu arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır (r=-.001, p=.992, p>.05).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri ile meslek öncesi öğretmenlik kimliklerinin cinsiyet, öğrenim görülen sınıf ve akademik not ortalamalarına göre incelenmesi MÖÖK ile ÖMTN ölçekleri arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

Beden eğitimi öğretmeni adayları, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerinin başında öğretmenlik mesleğini idealindeki meslek olduğu için tercih ettiklerini belirtmişler, en düşük ortalamanın ise etkilenme boyutunda olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuca göre bireyin öğretmenlik mesleğini hedef olarak seçtiği ve mesleği yapabileceğine olan inancını, dış etkenlerden etkilenmeyerek içsel güdülenme ile oluşturduğu söylenebilir. Farklı öğretmen branşları üzerinde yapılan çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Türkdoğan (2014) yaptığı çalışmada, en yüksek ortanca değer ideal faktöründe en düşük ortanca değer ise etkilenme faktörüne ait olduğunu tespit etmiştir. Özsoy ve ark., (2010) yaptıkları çalışmada, %46.9 öğretmen adayının öğretmenlik mesleğini idealindeki meslek olduğu için tercih ettiğini belirtmiştir. Şimşek (2005), yapmış olduğu araştırmada, ailelerin öğretmenlik mesleğini seçmede öğrenciler üzerinde beklendiği ölçüde etkili olmadıkları anlaşılmaktadır. Yapılan çalışmalar araştırmayı desteklemektedir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimlik puan ortalamaları orta düzeyin üzerinde bulunmuştur. Bu bulgu öğretmen adaylarının öğretmen olmak için doğru kişi olduklarını, başarılı bir öğretmen olmak için gerekli yeterliklere ve becerilere sahip olduklarını düşündüklerini göstermektedir. Ulubey ve ark., (2018) pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına devam eden öğretmen adayları üzerinde yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı başında daha yüksek düzeyde öğretmen kimliği algılarına sahip oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Bu çalışmada, kadın öğretmen adaylarının mesleği erkeklere göre daha bilinçli olarak tercih ettiği tespit edilmiştir. Övet’ in (2006), eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada öğretmenlik mesleğini tercih ederken, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha bilinçli ve idealist davrandıklarını ortaya koymuştur. Bu araştırmada da ideal alt boyutunda da kadınların puan ortalamaları daha yüksektir ancak istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Benzer şekilde Johnston ve ark., (1999) tarafından İngiltere’de yapılan bir çalışmada; öğretmenlik mesleğini tercihte kadınların içsel, erkeklerin ise dışsal faktörlerden daha çok

etkilendiğini; kadınlar çocuklarla çalışmayı erkeklere göre daha çok önemserken, erkekler maaş faktörünü kadınlara göre daha çok önemsedikleri ortaya konmuştur. Avustralya’da, yapılan bir çalışma (Mulholland ve Hansen, 2003), erkeklerin ancak iyi bir çalışma ortamına sahip olmak koşuluyla öğretmenlik mesleğinin tercih edilebileceğini düşündüklerini ortaya çıkarmıştır.

Bu araştırmada kadın öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği algıları, erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksektir. Bu durumun nedeni olarak toplumda öğretmenlik mesleğinin aile ve iş hayatının birlikte yürütülebilmesi açısından kadınlara uygun bir meslek olarak algılanmasına neden olduğu ve dolayısıyla kadınların bu mesleği daha çok içselleştirdiği söylenebilir. Benzer çalışmalarda bu bulguyu desteklemektedir. Alptekin Yolcu (2018) tarafından yapılan çalışmada, kadın öğretmen adaylarının öğretmen kimlik algıları erkek öğretmen adaylarına göre yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Saylam ve ark., (2017), spor bilimleri fakültesi öğrencilerine yaptıkları çalışmada da kadın öğrencilerin erkeklere göre öğretmen kimlik algısının daha yüksek olduğunu, bunun nedeninin ise, öğretmenlik mesleği çalışma şartları göz önüne alındığında kadınların tercihi olabileceği, bununla birlikte çocuklarla vakit geçirmek ve ilgi göstermeye kadınların daha istekli olabileceği görüşünü savunmuşlardır. Cinpolat ve ark., (2016) beden eğitimi bölümünde öğrenim gören kadın öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Karakaş ve ark., (2018) kadın öğretmenlerinin iş doyumunun yüksek olmasının sebebinin öğretmenliğin daha çok kadın mesleği olarak algılanmasına ve kadın öğretmen adaylarının erkeklere göre bu mesleği daha çok sevmeleri ve saygı göstermelerine bağlamışlardır. Günümüzde öğretmen iş gücünün %56’sını kadınların oluşturduğu görülmektedir (MEB, 2019). Yani aslında öğretmenlik mesleğinin yarısına yakın bölümü erkeklerden oluşmaktadır. Bu bağlamda, erkeklerde meslek öncesi öğretmen kimliği oluşturmada ve olumlu geliştirmesini sağlamada eğitim kurumlarına büyük görevler düşmektedir.

Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara göre, öğretmenliği tercih nedenleri bakımından farklılık bulunamamıştır. Bu bulguya göre en az dört yıllık süreçte öğretmenlik mesleğine yönelik tercihin nedenlerinin değişmediğini göstermektedir. Türkoğlu (2014) öğretmen adayları üzerine yaptığı araştırmada sınıf düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır. Çakmak ve Kayabaşı (2017), öğretmen adaylarına yaptığı çalışmada benzer sonuçlara rastlamıştır. Övet (2006), eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerinin 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre öğretmenlik mesleğini daha bilinçli ve idealindeki meslek olarak tercih ettiklerini ortaya koymuştur.

Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara göre, meslek öncesi öğretmen kimliği bakımından farklılık bulunamamıştır. Alptekin Yolcu (2018), öğretmen adaylarının erken öğretmen kimliğine ilişkin algılarının sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Ulubey ve ark., (2018) öğretmen adaylarının pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı başında ve sonunda öğretmen kimliği algılarını tespit ettiği çalışmalarında; öğretmen adaylarının pedagojik formasyon eğitiminin başında öğretmen kimliği algılarının, eğitim sonunda yapılan ölçümlere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuca göre, pedagojik formasyon eğitimi sertifika programında verilen eğitimin, öğretmen adaylarının öğretmen kimliği algılarına herhangi bir etkisinin olmadığını gösterdiği söylenebilir. Bu bağlamda öğretmenlik mesleği eğitimi veren kurumların, öğretmenlik kimliği algısının geliştirilmesi amacıyla yönelik öğretim elemanlarının yeterliği, eğitim programlarının ders içerikleri ve verimliliği açısından değerlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte öğretmen adaylarında öğretmen kimliğinin oluşması bağlamında olumlu yönde bir artışın olup olmamasında, sadece öğretmenlik eğitimi yeterli olmayabilir, öğretmen kimliğinin

oluşmasını etkileyen diğer değişkenlerde bulunabilir. Dolayısıyla bu süreci etkileyen diğer değişkenlerin araştırılması sonuçların daha detaylı açıklanmasına katkı sağlayacaktır.

Öğretmen adaylarının genel akademik not ortalaması değişkenine göre öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri incelendiğinde, öğretmenlik mesleğini bilinçli ve idealindeki meslek olarak seçenlerin genel akademik not ortalaması daha yüksek bulunmuştur. Etkilenme ve güvence alt boyutlarında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Türkođan (2014) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının tercihlerinde etki gösteren güvence ve etkilenme boyutları ile akademik not ortalamaları arasında pozitif bir ilişkiye rastlanmamıştır. Bilinç ve ideal faktörleri ile akademik not ortalaması arasında ise pozitif yönde, düşük düzeyde bir ilişki tespit etmiştir. Bu çalışma sonuçları bizim sonuçlarımızla paralellik göstermektedir. Söz konusu farklılığın kaynağının, öğretmen adaylarının, bilinçli ve ideallerini gerçekleştirmek adına içsel olarak güdülenerek derslerinde daha fazla çaba sarf etmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Aynı zamanda akademik not ortalaması yüksek olan öğretmen adaylarının düşük olanlara göre meslek öncesi öğretmen kimliği algıları da yüksektir. Alptekin Yolcu (2018) sınıf öğretmeni adayları üzerinde yaptığı çalışmada toplam kimlik puanları yüksek olan öğrencilerin akademik ortalamalarının da yüksek olduğu ve sınıf öğretmeni adaylarının akademik ortalamalarının toplam kimlik üzerindeki değişimin %2'sini açıklayabildiği sonucuna ulaşmıştır. Bunun sebebi, akademik olarak başarı gösteren bireyler, hedeflerine kimliklerine uygun bir meslek seçtiklerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının, meslek öncesi öğretmen kimliği ile mesleği tercih etme nedenlerinde etkili olan ideal ve bilinç alt boyutlarında pozitif yönde ilişkiler tespit edilirken, etkilenme alt boyutunda negatif yönde ilişkiler saptanmıştır. Buradan hareketle, öğretmenlik mesleği tercih ederken içsel faktörlerin öğretmen kimliğini olumlu yönde etkilediği, dışsal faktörlerden biri olan etkilenmenin ise öğretmenlik kimliğini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Öğretmen adayının kişisel olarak güdülenmesi, mesleğin gerektirdiği yeteneklere sahip olduğunu düşünmesi, eğitime katkıda bulunabileceğine olan inancı ve ideallerinin peşinden gitmesi dolayısıyla bilinçli olarak mesleği seçmesi öğretmenlik mesleğini içselleştirmesine neden olmakta ve bu durum meslek öncesi öğretmen kimliğinin oluşmasına olumlu katkılar sağladığı düşünülebilir.

Sonuç olarak;

Beden eğitimi öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ve meslek öncesi öğretmen kimliği puan ortalaması orta düzeyin üzerinde bulunmuştur. Kadın öğretmen adaylarının erkeklere göre meslek öncesi öğretmen kimliği daha yüksektir ve mesleği erkeklere göre daha bilinçli olarak tercih ettiği tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara göre, öğretmenliği tercih nedenleri ve meslek öncesi öğretmen kimliği bakımından farklılık bulunamamıştır. Öğretmenlik mesleğini bilinçli ve idealindeki meslek olarak seçen öğrencilerin genel akademik not ortalaması yüksektir. Akademik olarak başarılı olan öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği algıları yüksek bulunmuştur. Öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği ile mesleği tercih etme nedenlerinde etkili olan ideal ve bilinç alt boyutlarında pozitif yönde ilişkiler tespit edilirken, etkilenme alt boyutunda negatif yönde ilişkiler saptanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre aşağıda öneriler sunulmuştur;

1. Ortaöğretim okullarında mesleki yönlendirme konusunda özellikle okul rehberlik servisleri etkin rol oynayarak, öğrencilere meslekler tanıtmalıdır. Dolayısıyla öğretmenlik mesleğini seçen öğrenciler, öğretmenliği seçerken daha bilinçli davranabilirler.

2. Üniversite öğrenimi süresince öğrencilere pedagojik formasyon derslerinin öğretmen kimliğinin gelişmesini sağlayacak şekilde verilmesine özen gösterilmelidir.
3. Üniversite birinci sınıfta öğretmenlik kimliği algısı üzerine öğrencilerin görüşleri alınarak düzeyleri saptanmalı ve eğitim süresince eksikleri tamamlama çalışmaları yapılmalıdır.
4. Kadın öğrenciler öğretmenlik mesleğini daha bilinçli ve idealleri olduğu için seçtiği görülmüştür. Bu bağlamda erkek öğrencilere yönelik öğretmen kimliği algısını olumlu yönde etkileyecek seminerler ve etkinlikler yapılabilir.
5. Özellikle beden eğitimi ve spor bölümleri uygulamalı dersler için diğer bölümlerden farklı olarak açık alanlar, salon ve araç-gereç isteyen bir bölümdür. Etkili ve verimli bir eğitim için araç gereçlerin yeterli olması ve dersi verecek öğretim elemanının alanında uzman olması önem taşımaktadır. Bu bağlamda öğrencinin kendisini geliştirebilmesi için sahalardan ve araç gereçten yararlanabilmesi için düzenlemeler yapılabilir. Bu durum öğrencinin kendisine olan güvenini ve öz yeterliğini arttırarak öğretmen kimliği oluşmasında yardımcı olabilir.
6. Öğrenciler beden eğitimi öğretmeni olabilmek için bölümlerine aynı zamanda özel yetenek sınavı ile girebilmektedirler. Bu nedenle özel yetenek sınavında, öğretmen kimliği algısını ve mesleği tercih nedenlerini ölçebilecek şekilde düzenlenebilir.
7. Öğretmen adaylarının beden eğitimi ve spor öğretmenliği lisans programında (MEB, 2018) yer alan öğretmenlik uygulaması dersi yedinci ve sekizinci yarıyıldadır. Öğrencinin öğretmen kimlik algısını oluşturabileceği ve arttırabileceği düşünülen bu dersin daha önceki öğretim yıllarında verilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda içeriğinin de etkili ve verimli olabilmesi için gerekli denetimler yapılmalıdır.
8. Çalışmanın üç üniversitede yapılması bu araştırmanın sınırlılığdır. Bu bağlamda araştırma önerisi olarak; örneklem hem öğretmen adayları hem de öğretmenleri kapsayacak şekilde büyütülerek, ülkemizde bölgeler arası öğretmenlik mesleğini tercih etme ve öğretmenlik mesleği kimlik algısı üzerine karşılaştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Alptekin Yolcu, M. (2018). *Sınıf öğretmeni adaylarının meslek öncesi öğretmen kimlik algılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arpacı, D., Bardakçı, M. (2015). An investigation on the relationship between prospective teachers' early teacher identity and their need for cognition. *Journal of Education and Training Studies*, 4(3), 9-19.
- Atmaca, Ç. (2017). English teachers' perspectives about teacher competencies in terms of professional identity. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(4), 1641-1669.
- Aykaç, N., Yıldırım, K., Altinkurt, Y., Marsh, M. M. (2017). Understanding the underlying factors affecting the perception of pre-service teachers' teacher identity: a new instrument to support teacher education. *Üniversite Park Bülten*, 6(1), 67-78.
- Beijaard, D., Meijer, P. C., Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), 107-128.
- Boz, Y., Boz, N. (2008). Kimya ve matematik öğretmen adaylarının öğretmen olma nedenleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 137-144.
- Britzman, D. P. (1991). *Practice makes practice: A critical study of learning to teach*. Albany, NY: State University of New York Press.
- Cinpolat, T., Alıncak, F., Abakay, U. (2016). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 38-47

Connelly, M., Clandinin, J. (1999). *Shaping a Professional identity: Stories of educational practice*. London, ON: The Althouse Press.

Çakmak, M., Kayabaşı, Y. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *MSKU Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 1-10.

Çermik H., Doğan B., Şahin A. (2010) Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih sebepleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 201-212.

Erden, M. (2005). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Epsilon yayıncılık.

Foster, T., Newman, E. (2005). Just a knockback? Identity bruising on their route to becoming a male primary school teacher. *Teacher and Teaching: Theory and Practice*, 11(4), 341-358.

Hacıömeroğlu, G., Şahin-Taşkın, Ç. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih sebepleri, 1. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

Johnston, J., McKeown, E., McEwen, A. (1999). Choosing primary teaching as a career: The perspectives of males and females in training. *Journal of Education for Teaching*, 25(1), 55-64.

Karakaş, A., Kınır, S., Kiremitçi, O. (2018). Öğretmenlerin mesleğe yönelik davranış ve yaşantı modellerinin belirlenmesi: Bartın ili örneği. *Electronic Journal Of Social Sciences*, 17(67).

Korthagen, F. A. J. (2004). In search of the essence of a good teacher: towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 29(1), 77-97.

Lasky, S. (2005). A socio cultural approach tounder standing teacher identity, agency and Professional vulnerability in a context of secondary school reform. *Teaching and Teacher Education*, 21, 899-916.

MEB (2019). *Millî eğitim istatistikleri: Örgün eğitim 2018-2019*. Ankara: MEB

Mulholland, J., Hansen, P. (2003). Men who become primary school teachers: An early portrait. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 31(3), 213-224.

Övet, O. (2006). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özbek, R. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde kişisel, ekonomik ve sosyal faktörlerin etkililik derecelerine ilişkin algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 145-159.

Özsoy, G., Özsoy, S., Özkara, Y., Memiş, A. D. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörler. *İlköğretim Online*, 9(3), 910-921.

Parr, M., Gosse, Douglas, Allison, J. (2008). The professional journey of male primary teachers: experiences and perceptions of entering into a “sacred female space”. *The International Journal of Diversity in Organisations, Communities and Nations*, 7(6), 257-265.

Saylam, D. K., Soytürk, M., Asma, M., Çamlıyer, H., Kalkan, N. (2017). *Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliklerinin İncelenmesi*. Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi, (s. 87). Manisa.

Smedley, S. (2007). Learning to be a primary school teacher: reading one man’s story. *Gender and Education*, 19(3), 369-385.

Şara, P., Kocabaş, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf öğretmenliğini tercih nedenleri ve aldıkları eğitimle ilgili görüşleri. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling*, 1(2), 8-17.

Şimşek, H. (2005) Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1).

Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2013). *Çok değişkenli istatistik kullanımı*: Uluslararası baskı. Pearson 2012.

Tavşanlı, Ö. F., Saraç, E. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının oluşması muhtemel öğretmen kimliklerinin “öğretmen adayları olası benlikler ölçeği” kullanılarak incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(36), 689-703.

Türkdoğan, S. C. (2014). *Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörlere göre mesleki kaygıları*, Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Ulubey, Ö., Yıldırım, K., Alpaslan, M. M. (2018). Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programının öğretmen adaylarının öğretmen kimliği algısına etkisinin incelenmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 48-55.

Yaşar, M., Karabay, A., Bilaloğlu, R. G. (2013). “Şimdi ben öğretmen mi oldum?” öğretmenlik kimliğinin oluşmasında etkili olan etkenlere yönelik öğretmen adaylarının görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 8(7), 269-282.

Yazıcı, H. (2009). Öğretmenlik mesleği, motivasyon kaynakları ve temel tutumlar: Kuramsal bir bakış. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 33-46.

Yılmaz, N., Doğan, N. (2015). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının meslek tercihlerini etkileyen faktörler: Hacettepe Üniversitesi Örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 405-421.